

Presentació

Quantes vegades ens deuen haver proposat si volem jugar a alguna cosa? Quants cops ens deuen haver preguntat si volem compartir una activitat amb l'única finalitat de divertir-nos? D'acord amb el diccionari, el joc és *esplai en general. Entreteniment o exercici recreatiu sotmès a regles. Demostració o exhibició d'unes habilitats*. Hi ha altres accepcions, però en aquest llibre parlarem únicament dels orígens i la història d'alguns jocs que proporcionen entreteniment i evitarem els que tenen com a objectiu exclusiu arriscar diners o les disciplines esportives professionals.

Amb aquests condicionants, hem fet una tria de cent jocs, ordenats alfabèticament per facilitar-ne la localització, de manera que només us cal obrir aquest llibre i gaudir-ne del contingut. En trobareu de tradicionals (cavall fort, pal ensabonat, trencar l'olla...) i també alguns de relativament moderns, però no per això menys populars. També hi ha jocs de taula (dòmino, mahjong, parxís...) — amb un exèrcit de taulers, fitxes, daus i gobelets per remenar-los, si escau —, que en alguns casos tenen un nom comercial registrat (Monopoly, Scrabble, Trivial Pursuit...) i llavors ho especifiquem amb una ®. N'hi ha en què s'utilitzen objectes especials (baldufa, io-io, *pinball*...), que sovint donen nom al joc, i d'altres que se solucionen amb pocs elements (enfonsar la flota, penjat, tres en ratlla...), o bé amb cap (jocs amb les mans), però d'entre tots destaquen els jocs de cartes, amb baralles convencionals (burro,

Presentació

mus, pòquer...) o bé ideades expressament per a l'ocasió (famílies, Mil quilòmetres...). Alguns estan pensats per a dos jugadors (escacs, dames, tres en ratlla...)— fins i tot per a un de sol (mots encreuats, solitari, sudoku...)— i d'altres són ideals per practicar-los en grup (mocador, tocar i parar, telèfon...). En definitiva, hi ha jocs d'interior (oca, dames xineses, *mikado*...) i d'exterior (arrencar cebes, pesta alta, xarranca...), però sempre condicionats per unes normes que cal acceptar. No és una qüestió banal si volem evitar discussions, encara que n'hi ha (cotxets, nines...) en què cadascú pot establir les seves regles.

Segur que molts de vosaltres, lectors i lectores, heu dedicat moltes hores a jugar-hi i en sou uns experts, independentment de l'edat, perquè no es tracta únicament de procurar-se distraccions, sinó de compartir aquests moments amb amics, d'estrènyer els llaços familiars i de cultivar la relació amb els altres.

Tant se val on es practiqui —a casa, al camp, a l'escola o en un descampat—, el joc sempre ens proporcionarà coneixement. L'estona que dediquem a jugar serà un temps molt més important del que ens podem imaginar, ja que ens permetrà explorar, relacionar-nos, desenvolupar habilitats desconegudes i, sobretot, aprendre. Només cal fer-ho amb alegria i passió, elements imprescindibles per sentir el plaer de jugar, una activitat lúdica intrínseca a la nostra condició humana.

Tots hem gaudit d'un joc o altre que ens ha permès somiar i adoptar una personalitat determinada o simplement ens ha donat l'oportunitat de riure, compartir esforços, invertir enginy o imaginar escenaris seductors. Ara, només ens resta posar-nos a jugar o, el que seria el mateix, submergir-nos en aquest llibre i conèixer els nombrosos secrets que acompanyen els cent jocs que hi hem recollit.

Albert Vidal